

MEDLEMSRAPPORTERING FOR

Landsorganisasjon i Norge

For 2021

*”En av Etisk handel
Norges styrker er
flerpartssamarbeidet.”*

Til lesere av rapporten

Etisk handel Norge er et flerpartsinitiativ som gjør det mulig å møte komplekse og utfordrende problemstillinger virksomheter ikke kan takle alene. Den nye Åpenhetsloven setter krav til virksomheters aktsomhetsvurderinger, og de blir styrket gjennom gjensidig dialog med interessenter. Her spiller våre medlemsorganisasjoner en viktig rolle, både som part i Etiskhandel Norges flerpartssamarbeid og som part i aktsomhetsvurderingsarbeidet. Våre medlemsorganisasjoner bidrar med spisskompetanse og ressurser, ved å være pådrivere i rettighetsarbeid og politisk påvirkning, og ved å bidra til å styrke oppslutningen om etisk handel. I tillegg er organisasjonene forpliktet til å stille etiske krav i egne innkjøp.

Organisasjonene i Etisk handel Norge er ulike og har dermed også ulikt fokus. For eksempel er arbeidstakerorganisasjoners viktigste mål å styrke fagforeninger og arbeidstakers rettigheter, og i Etisk handel Norge kan de dele sin kompetanse om dette viktige temaet med andre medlemmer. Frivillige organisasjoner har verdifull kunnskap om lokale forhold i produsentland, de har lokale samarbeidspartnere, og de kan gjennomføre kampanjer for å skape bred oppmerksomhet. Arbeidsgiver- og interesseorganisasjoner kan ta tak i problemstillinger medlemmene har felles og slik initiere prosjekter på vegne av mange Etisk handel Norge-bedrifter.

Denne rapporteringsmalen er laget slik at den skal kunne brukes av alle organisasjoner som er medlemmer i Etisk handel Norge. Den enkelte organisasjons rolle og fokus vil bestemme hvor detaljert de enkelte spørsmål kan besvares.

Heidi Furustøl
Daglig leder Etisk handel Norge

Forord fra: **Peggy Hessen Følsvik, LO-leder**

Landsorganisasjonen i Norge (LO) er Norges største og eldste arbeidstakerorganisasjon. Rundt 978 000 medlemmer er organisert i en rekke fagforbund tilsluttet LO.

Demokrati, rettferdig fordeling og sterke organisasjoner med bred folkelig deltakelse er forutsetninger for bærekraftige samfunn og for utvikling, og viktige mål for LOs arbeid både nasjonalt og internasjonalt. Vi mener at den beste måten å få til dette på er gjennom å fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle – både hjemme og ute. Vårt mål er trygghet i arbeidslivet, jevnere fordeling, økt likestilling og sosial sikkerhet, kort og godt et godt og anstendig arbeidsliv. Retten til organisering, kollektive forhandlinger og streikerett står sentralt i å oppnå dette. Anstendig arbeid er den viktigste veien ut av fattigdom.

LOs internasjonale engasjement handler om solidaritet med arbeidere i alle land som kjemper for økonomisk og sosial rettferdighet. Kjernevirksomheten til LOs solidaritetsarbeid er å bidra til å styrke arbeidstakeres rettigheter internasjonalt med fokus på organisering, kollektive forhandlinger, likestilling og sosial dialog. I 2021 hadde vi 27 prosjekter i 25 land.

Rundt to år med koronapandemi har hatt negative konsekvenser for arbeidssituasjonen og levekårene til veldig mange. ILO varsler stor økning i fattigdom, ulikhet samt bekymring for mulige langvarige endringer og nye skillelinjer og sårbarhet i globale arbeidsmarkeder. Mange årsverk har gått tapt og det har blitt mer risikofylt å være fagorganisert i mange deler av verden. Kvinner og lavtlønnede er særlig utsatt for lønnsdumping og uverdige arbeidsforhold. Dette har også ført til økt innsats fra LOs side på slavearbeid, med særlig fokus på landbruk og fiskeri.

LO tar en aktiv rolle i FNs bærekraftsmål. For oss er mål 8 om anstendig arbeid det viktigste, men vi har også identifisert tre andre mål som til sammen danner en helhetlig tilnærming til arbeidet vi gjør både her hjemme og internasjonalt. Dette er målene om: Likestilling mellom kjønnene (mål 5); Mindre ulikhet (mål 10) og Stoppe klimaendringene (mål 13).

Vi er stolte av å være en av stifterne av Initiativ for etisk handel i 2000 og vil fortsatt bidra til å styrke samarbeidet med Etisk Handel Norge.

Om organisasjonen

Organisasjonsnavn:

Landsorganisasjon i Norge

Type organisasjon:

Interesseorganisasjon

Beskrivelse av organisasjonen:

Landsorganisasjon i Norge (LO) er Norges største lønnstakerorganisasjon. Vi har rundt 978.000 medlemmer som er organiserte i en rekke fagforbund tilsluttet LO.

Organisasjonens størrelse:

Antall ansatte:

286

Omsetning (NOK):

572 000 000

Land som omfattes av prioriterte programmer/prosjekter:

Mosambik

Malawi

Eswatini

Zimbabwe

Tanzania (Zanzibar)

Etiopia

Ghana

Tunisia

Thailand

Kambodsja

Filippinene

Hongkong/Malaysia (samme prosjekt)

Colombia

Peru

Cuba

Oman

Bahrain

Polen

Litauen

Bulgaria

Latvia

Estland

Romania

Ungarn

Kroatia

Kontaktinformasjon for rapporten:

Kontaktperson: Gunn Kristoffersen

Tittel: Administrasjons sjef

Epost: gunn.kristoffersen@lo.no

Telefon: 93455964

Innmeldingsår i Etisk handel Norge:

2000

Forankring i organisasjonen

Beskriv hvordan etisk handel er forankret i organisasjonen:

Navn og stilling på øverste leder med etisk handel som en del av sitt hovedansvar:

Gunn Kristoffersen, avdelingsleder administrasjonsavdelingen

Strategier og langtidsplaner som omhandler etisk handel:

Retningslinjer for etisk handel, etiske retningslinjer for kapitalforvaltning, etisk handel er omtalt i LOs handlingsprogram vedtatt på kongressen i 2017, internasjonale prosjekter har egne etiske retningslinjer og prosedyrer for å forhindre korrupsjon.

Annet

Beskriv hva organisasjonen gjør for å kommunisere internt fokuset og innsatsen som følger av medlemskapet i Etisk handel Norge:

Våre etiske retningslinjer profileres på intranett. Faglige temaer vi jobber med i tilknytning til etisk handel og internasjonalt arbeid skrives om på LO sine nettsider.

Prioriterte aktiviteter/mål i rapporteringsåret

Aktiviteter:	Status/framdrift
Internt kurs om etisk handel og innkjøpsrutiner	Utsatt grunnet Koronapandemien
Fortsatt utvikling og styrking av LOs globale «Decent Work» program som består av prosjekter på organisering, kollektive forhandlinger, likestilling og forbedring av policy og lovverk for arbeidstakeres rettigheter i 14 utviklingsland.	Arbeidet pågår kontinuerlig.
LO har søkt midler til et prosjekt om moderne slaveri. Vil sette i gang et program om moderne slaveri i tre land hvis søknaden innvilges. Dette vil foregå i 2021 til	LO startet i 2021 opp moderne slaveri prosjekter i Etiopia og Ghana som vil pågå i tre år.

Aktiviteter:	Status/framdrift
2023.	
Fortsette arbeidet med kontinuerlig forbedring av policy og praksis på antikorrupsjon, procurement og varsling med partnere i utviklingsland. Midler satt av til kapasitetsbygging av partnere særlig på antikorrupsjon.	Arbeidet pågår kontinuerlig. I 2021 har LO blant annet støttet digital kursing/opplæring av partneransatte og egne internasjonalt ansatte i antikorrupsjonsarbeid, samt utviklet et nytt verktøy og nye rutiner for ekstern varsling i LO.
Fortsatt prosjektsamarbeid i Øst-Europa. I 2021 utvider LO prosjektarbeidet med arbeidstakeres rettigheter i Øst-Europa til å også omfattes Romania, Ungarn og Kroatia.	LO har i 2021 utvidet prosjektarbeidet i Romania og Kroatia.
LO vil jobbe for et ansvarlig næringsliv i forbindelse med oppfølgingen av Kongressens uttalelse om Palestina og gjennom prosessene på Europeisk og globalt nivå for få på plass bindende regler for aktsomhetsvurderinger.	LO har jobbet kontinuerlig med spørsmål knyttet til Palestina og folkeretten. Bidratt til ny kunnskap gjennom rapporter. F.eks. "Don't by into occupation", "Folkerett og næringsliv". Har gjennomført seminar under Arendalsuka om folkerett og næringsliv.
Arbeidet for å få HMS inkludert som en av ILOs grunnleggende rettigheter og for å få ratifisert konvensjon 190 om vold og trakassering i arbeidslivet har høy prioritet	Gjennom det løpende arbeidet vårt i bl.a. den norske ILO-komiteen og arbeidet med de nordiske organisasjonene har vi jobbet kontinuerlig med disse punktene i 2021. LO har også sittet i en arbeidsgruppe på ratifisering av ILO 190.
Bruke Etisk Handel-medlemskapet mer aktivt. Vi vil søke støtte til leverandørvurdering	Dette har ikke blitt prioritert i Koronapandemien.
Fortsette vårt aktive arbeid i ILO, OECDs kontaktpunkt, fokus på handelsavtaler med mer	Dette arbeidet pågår kontinuerlig.

Prioriterte aktiviteter/mål for kommende rapporteringsår

Aktiviteter:
Internt kurs om etisk handel og innkjøpsrutiner
Fortsatt utvikling og styrking av LOs globale «Decent Work» program som består av prosjekter på organisering, kollektive forhandlinger, likestilling og forbedring av policy og lovverk for arbeidstakeres rettigheter i 14 utviklingsland.
Fortsatt prosjektsamarbeid i Øst-Europa. I 2021 utvider LO prosjektarbeidet med arbeidstakeres rettigheter i Øst-Europa til å også omfattes Romania, Ungarn og Kroatia.
Fortsette arbeidet med kontinuerlig forbedring av policy og praksis på antikorrupsjon, procurement og varsling med partnere i utviklingsland. Midler satt av til kapasitetsbygging av partnere særlig på antikorrupsjon.
Fortsatt prosjektsamarbeid i Øst-Europa. I 2021 utvider LO prosjektarbeidet med arbeidstakeres rettigheter i Øst-

Aktiviteter:

Europa til å også omfattes Romania, Ungarn og Kroatia.

LO vil jobbe for et ansvarlig næringsliv i forbindelse med oppfølgingen av Kongressens uttalelse om Palestina og gjennom prosessene på Europeisk og globalt nivå for få på plass bindene regler for aktsomhetsvurderinger.

Arbeidet for å få HMS inkludert som en av ILOs grunnleggende rettigheter og for å få ratifisert konvensjon 190 om vold og trakassering i arbeidslivet har høy prioritet

Fortsette vårt aktive arbeid i ILO, OECDs kontaktpunkt, fokus på handelsavtaler med mer

Bruke Etisk Handel-medlemskapet mer aktivt. Vi vil søke støtte til leverandørvurdering

Nytt prosjekt i Bulgaria om det grønne skiftet.

Være med på å utvikle globalt pilotprosjekt på rettferdig omstilling.

Være med på globalt pilotprosjekt på fiskeri og blå økonomi, samt utvikle ny global pilot på uformell sektor

“Anstendig arbeid er den viktigste
veien ut av fattigdom”

Photo: Flickr, ILO Better Work Programme

1. Styrking av rettigheter og oppslutning om etisk handel

Photo: Shutterstock

Styrking av arbeidstakers rettigheter, menneskerettigheter, miljø og antikorrupsjon

Har organisasjonen i rapporteringsåret jobbet for å styrke arbeidstakers rettigheter, menneskerettigheter, miljøhensyn eller antikorrupsjon utenfor Norge?

Ja

Hvis ja, beskriv kortfattet de viktigste prosjekter/programmer/tiltak:

Prosjekt/program/tiltak	Beskrivelse	Etiske krav som omfattes
Tunisia	I 2021 kan vi trekke frem at vi har fått gjennomslag for at Korona er regnet som en yrkesrelatert sykdom. Dette gir arbeidstakere bedre rettigheter ved Koronarelatert sykdom og fravær.	☒ Fagorg. og kollektive forhandling. ☒ Helse, miljø og sikkerhet ☒ Lønn ☒ Regulære ansettelser
Zanzibar	På f.eks. Zanzibar lykkes partner i samarbeid med arbeidsgiverorganisasjonen i å lobbe myndighetene for etablering av et sosialt velferdsfond som bidrar med arbeidsledighetstrygd for de mange som mistet/ble permittert fra jobbene sine, særlig i hotell- og servicesektoren	☒ Fagorg. og kollektive forhandling. ☒ Lønn ☒ Regulære ansettelser
Europa	I 2021 fortsatte prosjektsamarbeidet i Øst- Europa om arbeidstakers rettigheter, og Romania, Ungarn og Kroatia ble omfattet.	☒ Fagorg. og kollektive forhandling. ☒ Helse, miljø og sikkerhet ☒ Lønn ☒ Arbeidstid ☒ Regulære ansettelser
Ansvarlig næringsliv og Kina	LO og NHO har i samarbeid med the Governance group og Norges OECD-kontaktpunkt for ansvarlig næringsliv arrangert kurs med tittelen "å handle med Kina i en krevende tid".	☒ Fagorg. og kollektive forhandling. ☒ Helse, miljø og sikkerhet ☒ Lønn ☒ Arbeidstid
ILO	LO holdt innlegg på ILO-konferansen om brudd på arbeidstakers rettigheter i Etiopia, Ghana og Irak	☒ Tvangsarbeid ☒ Fagorg. og kollektive forhandling. ☒ Brutal behandling ☒ Helse, miljø og sikkerhet

Styrke oppslutningen om etisk handel

Har organisasjonen i rapporteringsåret gjort tiltak for å styrke oppslutningen om etisk handel:

Ja

Hvis ja, beskriv kortfattet de viktigste tiltakene:

Tiltak	Beskrivelse
Innlegg, rapporter, seminarer og dialog med egne leverandører.	

Deling av kompetanse og erfaringer

Har organisasjonen i rapporteringsåret delt kunnskap om eller erfaringer med etisk handel med bedrifter eller andre organisasjoner?

Ja

Hvis ja, gi en nærmere beskrivelse

Vi har vært på å utgi flere rapporter, arrangert kurs og seminarer.

2. Oppfølging av leverandører og samarbeidspartnere

Forankring av etiske krav hos leverandører og samarbeidspartnere

Oppgi en nettadresse til organisasjonens retningslinjer for etisk handel, eller legg dem ved:

Vedlegges

Beskriv hvordan kravene i retningslinjene blir formidlet til organisasjonens leverandører og samarbeidspartnere:

Ved innkjøp og leverandøravtaler legges etiske retningslinjer alltid ved. Vi legger vekt på leverandørenes prioriteringer til våre etiske krav.

Screening av nye leverandører og samarbeidspartnere

Beskriv hvordan organisasjonen innlemmer hensynet til etisk handel når nye leverandører og samarbeidspartnere velges:

LO har to krav til leverandører: 1) organisert arbeidskraft og 2) følge LOs etiske retningslinjer. Leverandører får alltid vite om disse kravene.

Oversikt over eksisterende leverandørkjede

Beskriv hva organisasjonen har gjort for å kartlegge risiko for brudd på retningslinjene for etisk handel til de viktigste varer og tjenester som kjøpes inn?

LO har få leverandører og tett dialog med de vi har for å sikre at våre krav blir holdt. LO har et aktivt forhold til sine leverandører, og bytter hvis nødvendig.

Hvis kartlagt, beskriv de viktigste utfordringene som er identifisert. Beskriv spesielt:

Hvilke produsentland som anses å være knyttet til høyest risiko:

Hvilke etiske krav som er mest utsatt for brudd:

Tiltak for å redusere risiko og oppnå forbedringer

Beskriv hvilke tiltak organisasjonen har gjennomført for å redusere risikoen for brudd på retningslinjene for etisk handel og bidra til forbedringer:

Få leverandører og nære samarbeid. Vi er i dialog for å samarbeide tettere med Etisk Handel Norge for å få verktøy og assistanse i forhold til leverandørvurdering. Dette har vi ikke fått jobbet med siden Norge har vært nedstengt, men vi fortsetter dette arbeidet da vi åpner opp samfunnet igjen.

Kontakt:

Landsorganisasjon i Norge

Gunn Kristoffersen

gunn.kristoffersen@lo.no

93455964